

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE
VEĽKÝ KÝR
NA ROKY 2008-2013**

VEĽKÝ KÝR, FEBRUÁR 2008

OBSAH

Kapitola	Č.strany
Úvod	2
1. Veľký Kýr v súčasnosti	8
SWOT analýza	28
2. Veľký Kýr v budúcnosti	33
3. Koordinácia pri naplňovaní rozvojového programu	38
Strategické ciele – tabuľková časť	Príloha

ZHOTOVITEĽ

Ing. Ivan Smetana – I.S.CONSULTING
Exnárova 22, 821 03 Bratislava

v spolupráci so starostom obce Mgr. Ladislavom Kottlíkom a poslancami obce.

POUŽITÉ PODKLADY

- Územný plán obce Veľký Kýr , Ing.arch. Alžbeta Káčerová a kolektív – 02/2008
- Krajinnoekologický plán pre ÚPN-O Veľký Kýr, Ing. Katarína Staníková – 11/2006
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Regionálneho združenia podzoborských obcí – Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity, Banská Bystrica, 04-05/2005
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľký Kýr bol schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva vo Veľkom Kýre dňa 22. 2. 2008 uznesením č. 85/2008.

Mgr. Ladislav Kottlík
starosta obce

ÚVOD

Legislatívne pramene

Zákon NR SR č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky upravuje prechod pôsobností na obce a na úseku regionálneho rozvoja ide o :

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Hlavnými cieľmi podpory regionálneho rozvoja sú

- zabezpečenie vyváženého hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja SR,
- odstránenie alebo zmiernenie rozdielov na úrovni hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov,
- zabránenie vzniku nových oblastí s nízkou ekonomickou výkonnosťou a životnou úrovňou obyvateľov,
- trvalé udržanie hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov.

Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na

- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, zlepšiť štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov s cieľom dosahovať rovnováhu vo vývoji dopytu a ponuky na regionálnom trhu práce a vytvárať rovnosť pracovných príležitostí pre mužov a ženy,
- trvalý rozvoj výskumu a vývoja prispievajúceho k celkovému rozvoju regiónov s dôrazom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií,
- medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- rozvoj cestovného ruchu,
- zlepšenie sociálnej infraštruktúry regiónu,
- zlepšenie technickej infraštruktúry regiónu,
- verejné práce podporujúce rozvoj regiónu,
- rozvoj kultúry, kultúrnych činností a služieb vrátane rozvoja umeleckých činností, starostlivosti o kultúrne dedičstvo a o obnovu a revitalizáciu pamiatkového fondu,
- rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- opatrenia na ochranu a tvorbu životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie,
- podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov regiónu.

Zákon NR SR č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja ustanovuje základnú štruktúru programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä

- analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach (podľa § 3 ods. 2 zákona č. 503/2001 Z.z.),
- návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Pôsobnosť obcí a samosprávnych krajov pri podpore regionálneho rozvoja

Obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä

- vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie,
- poskytuje súčinnosť na príprave a uskutočňovaní programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, na ktorého území sa obec nachádza,
- poskytuje súčinnosť na príprave regionálnych operačných programov,
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových zámerov spoločných pre viacero obcí,
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí s predmetom činností, ktorým napomáha hospodárskemu a sociálnemu rozvoju obce, ako aj samosprávneho kraja,
- vypracúva stanovisko k programom regionálneho rozvoja.

Samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä

- vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajmi, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- spolupracuje s MVaRR SR a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, sektorových operačných programov,
- zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
- obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
- vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni,
- pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a vypracúva správy o hospodárskom a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,
- zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiaducich rozdielov na území samosprávneho kraja,
- zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajmi a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúce regionálne funkcie pri výkone samosprávy,

- môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja, najmä územné agentúry na podporu regionálneho rozvoja,
- vedie evidenciu programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

Obsah Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

V zmysle § 10 zákona č. 503/2001 Z.z. obsahuje PHSR najmä:

- a) analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- b) úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach (podľa § 3 ods. 2 zákona č. 503/2001 Z.z.),
- c) návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

K bodu a) Analýza

Stručná história obce, kultúrne dedičstvo, miestne zvyky a obyčaje, a iné činnosti v obci. Zmapovanie súčasných zdrojov v obci a SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb.

Pre analytickú časť PHSR obce bol použitý ÚPN-O Veľký Kýr, ktorý vo svojej etape Prieskumy a rozbory zmapoval súčasný stav obce, stav dopravnej a technickej infraštruktúry a Krajinnooekologický plán pre ÚPN-O Veľký Kýr analyzoval problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany a rozvoja životného prostredia.

Súčasť prieskumov a rozborov je tiež ochrana pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva na území obce.

Súčasťou analytickej časti je aj problematika miestnych zvykov a obyčají a iných kultúrno-spoločenských a športových činností v obci.

Analytická časť - obsah

- História
- Poloha a rozloha
- Príroda, prírodné zdroje a ložiská nerastov
- Geomorfologické pomery a základná geomorfologická charakteristika územia
- Geologický región
- Hydrológia
- Klimatické podmienky (klíma, zrážky, teplota vzduchu, veternosť)
- Pôda
- Potencionálna prírodná vegetácia
- Bývanie
- Občianska vybavenosť (komerčná a nekomerčná)
- Rekreácia a cestovný ruch
- Kultúrne a historické pamiatky obce
- Ekonomická základňa
- Poľnohospodárska výroba, lesné hospodárstvo
- Doprava a dopravná vybavenosť

- Technická vybavenosť (zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie s čistením odpadových vôd, elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie)
- Odpadové hospodárstvo

SWOT analýza je metóda umožňujúca získať názor na silné a slabé stránky života v obci a vykonať prehľad príležitostí, ktoré má obec pre svoj rozvoj a ohrozenie, ktoré môžu tomuto rozvoju zabrániť.

Pomenovanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci a identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedomenie vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré vplývajú na kvalitu života v obci.

Analýza vnútorných faktorov obsahuje vyhodnotenie

- polohy obce, propagácie obce,
- ľudského potenciálu, zručností, aktivít, spolupráce,
- miestnej ekonomiky, služieb,
- stavu životného prostredia,
- občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti.

Analýza vonkajších faktorov obsahuje vyhodnotenie

- podporných mechanizmov regiónu a štátu,
- nástrojov regionálnej politiky,
- vplyvu vstupu do EÚ,
- vytvárania partnerstiev (domácich a zahraničných),
- finančných nástrojov.

K bodu b) Úlohy a prvoradé potreby

Definícia strategických cieľov rozvoja, rozvojových zámerov spadajúcich pod jednotlivé ciele a podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých zámerov.

Územný plán obce je komplexným podkladom pre stanovenie strategických cieľov rozvoja v jednotlivých zložkách života a fungovania obce, ktoré sú z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využitia územia definované s overenou realnosťou a časovou nadväznosťou.

Na základe analytickej časti programu sa navrhnu strategické ciele, ktoré sa rozpracujú do jednotlivých úloh s časovým harmonogramom realizácie.

K bodu c) Financovanie a administratívna príprava

Definovanie o ekonomických a sociálnych partnerov, inštitúcií a finančných nástrojov a podmienok financovania projektov z fondov EÚ.

V tejto časti sa hodnotia

- možnosti získania ekonomických a sociálnych partnerov,
- možnosti spolupráce v regióne (mikroregión, agentúry, NSK)
- finančné nástroje a podmienky financovania projektov z fondov SR a EÚ.

Na záver PHSR obce sa navrhuje systém monitorovania plnenia a aktualizovania schváleného programu.

Význam a užitočnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

- Vypracovaním programu rozvoja sa plní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Potreba použitia princípu programovania vyplýva z toho, že podpora zo zdrojov Európskej únie sa viaže na vypracovanie programových dokumentov. Programovým dokumentom na úrovni obce je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja obce“).
- Možnosť získať finančnú podporu z verejných zdrojov Európskej únie a národného rozpočtu SR je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov do podoby programu rozvoja umožňuje obci orientáciu v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok získania podpory z týchto zdrojov.
- Stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii. Vypracovanie programu rozvoja obce posilní uvedomenie si vlastnej jedinečnosti a prínosu pre prosperitu Podzoboria, širšieho regiónu Nitrianskeho kraja a súčasne rozvoju Slovenskej republiky a Európskej únie.
- Program rozvoja obce, zostavený za aktívnej účasti občanov spĺňa základnú požiadavku platformy pre miestne subjekty, ktoré majú kapacity a zdroje na realizáciu aktivít.

Program rozvoja obce – živý dokument

Rozhodujúcou podmienkou pre program rozvoja obce je dosiahnutie stavu, keď sa stane živým dokumentom. Súčasnú poznanie a rozvojové potreby nie sú konečné a dokument musí umožňovať dopĺňanie a rozvíjanie zámerov a potrieb obce. Zároveň je dôležité, aby obec zmenami a doplnkami nezľavovala z dôležitých rozvojových princípov a hodnôt a dlhodobo si udržala svoju víziu a strategické ciele a mala mať záujem o realizáciu záverov, ktoré víziu podporujú.

Program tvorby programu rozvoja obce

Za účelom tvorby programu rozvoja obce sa vytvorila pracovná skupina, ktorá pod metodickým vedením Ing. Ivana Smetanu (odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP) vypracovala program rozvoja obce. Starosta obce Mgr. Ladislav Kottlík a zástupcovia obce poskytli podklady pre analýzu súčasného hospodárskeho a sociálneho života v obci a pre SWOT analýzu.

Základné rámce programu vychádzajú z PHSR RZ PO, ktoré sú rozvinuté a spresnené pre potreby a obce.

Následne boli dohodnuté strategické ciele a rozvojové zámery, navrhli sa prípadní partneri pre úspešnú realizáciu zámerov.

Po pripomienkovaní bol návrh programu rozvoja obce predložený na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

Program rozvoja obce pozostáva z troch nasledovných častí:

1. Veľký Kýr v súčasnosti

Zmapovanie súčasných zdrojov v obci a SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb

2. Veľký Kýr v budúcnosti

Definícia strategických cieľov rozvoja, rozvojových zámerov spadajúcich pod jednotlivé ciele a podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých zámerov.

3. Koordinácia pri naplňovaní rozvojového programu

Definovanie o ekonomických a sociálnych partnerov, inštitúcií a finančných nástrojov a podmienok financovania projektov z fondov EÚ.

1. Veľký Kýr v súčasnosti

Stručná história obce

Na území obce je doložené osídlenie v neolite (sídliisko volútovej a železovskej kultúry, eneolit), laténske pohrebisko, germánske sídlisko, rímska vojenská stanica, veľkomoravská osada, pohrebisko belobrdskej kultúry z 10.storočia, radové pohrebisko pri zaniknutom románskom kostole sv. Klimenta z 11-13.storočia.

Obec Veľký Kýr a Malý Kýr sú uvádzané už v Zoborskej listine z roku 1113. Obce patrili Zoborskému kláštoru a časť Nitrianskemu hradu. Od roku 1349 sa patrili ostrihomskému arcibiskupstvu až do zrušenia poddanstva. Arcibiskupstvo obce od 16.storočia prenajímalo zemianskym rodinám (predialisti). V roku 1572 obce obsadili Turci a v roku 1599 boli obce vypálené.

Počas minulosti sa názov obce menil. V roku 113 sa uvádza názov Ker, v roku 1156 Ker, 1222 Ker, 1269 Keer, 1808 Welký Kýr, maď. Nyitranagykér, 1942 Nyitrakér, 1945 Nitriansky Kýr, 1948 Milanovce.

Súčasná obec vznikla v roku 1942 zlúčením obcí Veľký Kýr a Malý Kýr. V roku 1948 bol zmenený názov obce na Milanovce.

Významní rodáci a osobnosti obce

Poloha a rozloha

Obec sa nachádza v oblasti Nitrianskej pahorkatiny v údolí rieky Nitry, medzi sídlami Nitra a Nové Zámky. Svojim katastrálnym územím susedí s obcami Komjatice, Branč, Vinodol, Rastislavice, Štefanovičová a Veľký Cetín.

Obec Veľký Kýr sa skladá z dvoch katastrálnych území a to Veľký Kýr a Malý Kýr. Vznikla zlúčením dvoch samostatných obcí v roku 1942. Kataster obce je 2360 ha.

Obec sa vyvíjala na základe uvedených dvoch obcí, ktoré sa postupne prepojili a stavebne zrástli. Jadro obce sa zachovalo v časti Veľký Kýr a vytvorilo pre celú obec centrum vybavenosti (obecná správa, občianska vybavenosť).

Významnými limitujúcimi faktormi obce v súvislosti s priestorovým usporiadaním je existencia toku Starej Nitry, železničnej trate a cesty I. triedy, ktoré sú vedené S-J smerom.

Morfológia terénu obce je rozmanitá, s čím korešponduje aj zástavba pôvodných obcí. Nezastavené územie obce je morfoloicky málo štrukturované a tvorené najmä poľnohospodárskou pôdou.

Príroda, prírodné zdroje a ložiská nerastov

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska riešené územie patrí do oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajskej pahorkatiny, podcelku Nitrianska pahorkatina oddielu Nitrianska niva.

Podľa fytogeografického členenia Slovenska celé riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum) obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum) časti Podunajská nížina.

Podľa typologického členenia reliéfu patrí riešené územie do fluviálnej roviny s fluviálnym reliéfom s hydromorfnými pôdami a vlhkomilnou vegetáciou.

Reprezentatívne potenciálne geokosystémy územia Nitrianskej nivy – mladé agradačné valy s nivnými a lužnými pôdami a mäkkým lužným lesom.

Geologický región

V reliéfe územia sa odráža vplyv štvrtohorných fluviálnych a eolických procesov. Kvartér tvoria fluviálno – nivné sedimenty v dolinách pohorí; holocén.

Hydrológia

Riešené územie sa nachádza medzi tokom rieky Nitra a tokom Starej Nitry. Územie spadá do povodia rieky Nitry, ktorá južne od Nových Zámkov vteká do Váhu.

Klimatické podmienky

Riešené územie patrí do klimatického regiónu veľmi teplého, veľmi suchého, nížinného. Klimatický ukazovateľ zavlažovania pre mesiace VI – VIII je 200 mm, priemerná teplota vzduchu v januári -1 až -2°C, priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV – IX) 16 – 17°C.

Prúdenie vetrov – v riešenom území prevláda severo-západné prúdenie.

Pôdy

Povrch územia kryjú černozy, regozy, fluvizemy a čiernice. Pôdne typy a pôdne druhy a pôdotvorný substrát ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek. V riešenom území sa vyskytujú tieto BPEJ:

- fluvizeme glejové, ťažké
- čiernice typické, stredne ťažké
- fluvizeme typické, karbonátové, ľahké, v celom profile vysychavé
- čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké
- fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké
- fluvizeme typické, karbonátové, veľmi ťažké
- čiernice typické, ťažké
- černozeme plytké na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, väčšinou karbonátové
- černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké
- regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach, stredne ťažké
- černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké
- černozeme čiernicové v komplexoch so slancami, stredne ťažké až ťažké
- čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké s priaznivým vodným režimom
- čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové

Potenciálna prirodzená vegetácia

Hlavné jednotky potencionalnej prirodzenej vegetácie v riešenom území sú:

- jaseňovo – brestovo – dubové lužné lesy
- dubovo – hrabové lesy
- ponticko-panónske dubové lesy

Ochrana prírody

Chránené krajinné oblasti

V katastri obce sa nenachádzajú vyhlásené chránené územia, podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Chránené územia európskeho významu

V katastri obce sa nenachádzajú chránené územia európskeho významu.

Chránené vtáčie územia

V katastri obce sa nenachádzajú vyhlásené ani na vyhlásenie navrhované chránené vtáčie územia.

Prírodné zdroje

Celé katastrálne územie obce Veľký Kýr sa nachádza v prieskumnom území „Nitra – ropa a horľavý zemný plyn“ určené pre spoločnosť Dunaj Hydrocarbons, s.r.o. Bratislava.

Pred vydaním územného rozhodnutia v prieskumnom území je potrebné vyjadrenie Ministerstva životného prostredia SR podľa § 21 ods. 6 zákona č. 313/1999 Z.z. (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

Stresové javy a zdroje

Prírodné stresové javy:

Vodná a veterná erózia ohrozuje plochy ornej pôdy veľkoplošne obrábanej, hlavne regozeme a černozeme na sprašiach a ľahké pôdy, niektoré sú už erodované.

Sekundárne stresové javy

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia

Obec je plynofikovaná, v riešenom území sa nenachádzajú veľké ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

Živočíšna výroba

Živočíšna výroba sa v katastri obce Veľký Kýr nenachádza.

Zaťaženie prostredia radónom

Radón je nebezpečný inertný rádioaktívny plyn negatívne pôsobiaci na živé organizmy. Nebezpečenstvo pôsobenia tohto plynu znásobuje aj jeho ťažká identifikácia v prostredí, nakoľko je to plyn bez farby, chuti a zápachu. Z hľadiska ochrany pred nepriaznivými vplyvmi tohto plynu na podnet jednotlivých Úradov životného prostredia boli vypracované mapy radónového rizika. Riešené územie patrí do oblasti s nízkym radónovým rizikom.

Územie zasiahnuté hlukom

Cestná sieť

Zdrojom hluku v obci je hlavne cesta I/64 z Nových Zámkov smerom do Nitry.

Vývoj zaťaženia cestnej siete na vybraných úsekoch.

Cesta	sčítací úsek	RPDI		
		zaťaženie r. 1995	zaťaženie r. 2005	zaťaženie r. 2015
I/64	80459	4658	7965	10806
	80470	3837	6561	8902
	80480	3934	6727	9126
	80498	3743	6400	8584

Tabuľka hlučnosti cestnej dopravy (7,5m od zdroja).

Sčítací úsek	RPDI					
	zaťaženie r.1995	hluk v dB(A)	zaťaženie r.2005	hluk v dB(A)	zaťaženie r.2015	hluk v dB(A)
80459	4658	70,72	7965	65,81	10806	67,13
80470	3837	69,87	6561	64,97	8902	66,29
80480	3934	69,98	6727	65,07	9126	66,40
80498	3743	69,77	6400	64,86	8584	66,13

Sledovaná je hlučnosť z cestnej a železničnej dopravy. Podľa metodiky zobrazovania hlukovej situácie v ÚPD možno orientačne stanoviť pásma ekvivalentných hlukových hladín, ktoré sú stanovené hodnotami:

- 40 dB(A) - územia prírodných rezervácií,
- 45 dB(A) - územia rekreačných priestorov,
- 50 dB(A) - obytné priestory v sídlach do 5000 obyv.,
- 60 dB(A) - centrá sídelných útvarov,
- 65 dB(A) - obytné súbory pozdĺž hlavnej a základnej komunikačnej siete,
- 70 dB(A) - pre výrobné zóny a centrá SÚ s obytinou zástavbou pozdĺž hlavnej komunikačnej siete.

Územia s hladinou hluku nad 60 dB(A) sú už len podmienične vhodné na bývanie.

Stanovenie ekvivalentných hlukových hladín vychádzalo zo sčítania dopravy ÚCHD z r. 1995 podľa "Metodických pokynov na výpočet hladín hluku z dopravy" (VÚVA Brno, 1991).

Železnica

Železnica– smer Nitra – Nové Zámky zasahuje zastavané územie obce. Hustota spojov je nízka, nespôsobuje hlukové zaťaženie územia.

Odpady

V obci sa nachádza zberný dvor, kde sa dočasne ukladá triedený odpad (sklo, plasty a papier), ktoré sa odvážajú na ďalšie spracovanie. Ostatný komunálny odpad sa odváža na skládku mimo kataster obce.

Znečistenie povrchovej a podzemnej vody

Obec Veľký Kýr nemá v súčasnosti vybudovanú kanalizáciu. Splaškové vody z jednotlivých objektov sú zachytávané v žumpách, alebo v iných nádržiach, často nevyhovujúcich, s priesakmi do povrchového toku, alebo do podzemných vôd.

V súčasnosti je pre obec spracovaný projekt na stavebné povolenie splaškovej kanalizácie vrátane ČOV pre obce Veľký Kýr, Komjatice, Černík, Mojzesovo a Vinodol.

Koridory inžinierskych sietí

Plynofikácia

Obec Veľký Kýr má vybudovanú stredotlakovú plynovodnú sieť, ktorá zabezpečuje obyvateľstvo ako aj vybavenosť obce zemným plynom. Prevádzkový tlak plynovodu je 100 kPa. Plynovod je zásobovaný plynom prívodným potrubím DN 200 z regulačnej stanice VTL/STL 3000 m³, ktorá sa nachádza v obci Komjatice. Táto slúži i pre obec Komjatice a Černík.

Elektrická energia

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22kV vzdušným vedením - linka č. 244 zo smeru Nitra na Nové Zámky. Vedenie je dimenzie 3 x 70 AlFe 6, situované je v poli na severovýchodnej strane od obce. Z tohto vedenia odbočujú vedenia 3 x 42 AlFe 6, ktoré v obci postupne napájajú jednotlivé trafostanice. Trafostanica TS 59 – 002 je z tohto vzdušného vedenia napojená zemným káblom ANKTOYPV 3 x 185mm, trafostanica TS 59 – 012 závesným VN káblom 22 – DISTRI 3 x 50 + 50 situovaným na betónových stĺpoch spolu so sekundárnymi a ostatnými vedeniami.

Vodovod

Obec Veľký Kýr má vybudovanú vodovodnú sieť, ktorá zásobuje obyvateľstvo, ako aj vybavenosť obce pitnou vodou. Rozvodná vodovodná sieť v obci bola budovaná v dvoch etapách. V prvej etape v r. 1962 boli vybudované niektoré hlavné zásobovacie potrubia z azbestocementu a liatiny. Zdrojom vody boli vlastné studne nachádzajúce sa v časti Hamadok. V ďalších etapách sa vybuďovalo privádzacie potrubie profilu d 225 a ďalšie zásobovacie potrubia. V súčasnosti je obecný vodovod zásobovaný pitnou vodou zo skupinového vodovodu Gabčíkovo. Trasa vodovodných potrubí je vedená v zelených pásoch pozdĺž ciest, alebo v ich krajniciach.

Ťažba nerastných surovín

V riešenom území sa nevykonáva žiadna ťažba nerastných surovín.

Priemyselné a skladové areály

- Stavebná firma – Koňastav
- Finta, s.r.o. Čerpacia technika
- Agrico, s.r.o. Výroba poľnohospodárskych zariadení
- Pôdohospodárske družstvo Veľký Kýr –rastlinná výroba

Návrhy ochrany prírody a krajiny

Ekologicky významné lokality

Priemet RÚSES okresu Nové Zámky:

rBC – biocentrum regionálneho významu lužný les rieky Nitry, súčasťou je navrhovaná prírodná rezervácia nR29 Lužný les rieky Nitry s výmerou 40ha. Toto územie sa nachádza v k.ú. Veľký Cetín a Vinodol v dotyku s riešeným územím za riekou Nitrou. V návrhu ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja zasahuje biocentrum aj do k.ú. Veľký Kýr.

rBK – biokoridor regionálneho významu rieka Nitra s brehovými porastmi.

Ekologicky významné segmenty

- vodné toky
- vodné plochy
- plochy verejnej zelene a NDV v zastavanom území
- všetky plochy nelesnej drevinovej vegetácie v časti intenzívne využívané na poľnohospodárske účely
- lesné porasty

Prvky MÚSES

mBC1 – biocentrum miestneho významu, tvorené je vodnou plochou, plochou NDV a trvalých trávnych porastov. Je tesne napojené na rBK rieky Nitry.

mBC2 - biocentrum miestneho významu, tvorené je lesnými porastmi a plochou ornej pôdy.

mBK Stará Nitra – biokoridor miestneho významu, tvorí ho vodný tok s brehovými porastmi.

Interakčné prvky plošné – posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov. V území obce iba biokoridorov. Sú tvorené plochami nelesnej drevinovej vegetácie, lesnými porastmi, plochami TTP a plochami verejnej zelene v obci.

Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športového areálu, hospodárskeho dvora, vodného zdroja a delia obytné územie od plôch ornej pôdy. Plnia funkciu izolačnú (znižujú ohrozenie pôdy pred eróziou, znižujú prašnosť v zastavanom území obce) ale aj estetickú. Pásy izolačnej zelene hlavne od plôch ornej pôdy, je potrebné vytvárať v šírke minimálne 5 m, kde bude zastúpená stromová aj krovitá vrstva.

Plochy nelesnej drevinovej vegetácie NDV - je to zeleň na plochách navrhovaných na biocentra a biokoridory. Pri návrhu výsadby tejto zelene je potrebné drevinovú skladbu konzultovať so Štátnou ochranou prírody. Navrhovaná drevinová skladba by sa mala pridržovať drevinovej skladbe potenciálnej prirodzenej vegetácie daného územia.

Potenciálna prirodzená vegetácia a jej hlavné jednotky v riešenom území sú:

- jaseňovo – brestovo – dubové lužné lesy

- dubovo – hrabové lesy
- ponticko-panónske dubové lesy

Tieto lesné rastlinné spoločenstvá by sa v daných podmienkach v riešenom území vyvinuli ako stabilný autoregulačný systém bez zásahu človeka.

Líniová zeleň pôdoochranná – navrhuje sa hlavne na plochách ornej pôdy nad 100ha a na plochách ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou, alebo už erodovaných. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a vodných tokov. Pri výsadbe je potrebné dodržiavať drevinové zloženie podobné potenciálnej prirodzenej vegetácii.

Návrhy ekostabilizačných opatrení

Zvýšenie stupňa ekologickej stability – areál PD Veľký Kýr a areál bývalého ŠM Ružový dvor, majú väčšie plochy areálov nevyužitých a devastovaných. Plochy nevyužívané je potrebné zrekultivovať.

Zmena kultúry – zmenu kultúry z ornej pôdy na trvalé trávne porasty sa navrhuje na plochách, ktoré sú súčasťou navrhovaného biocentra mBC2.

Plochy s protieróznymi opatreniami – sa navrhujú na týchto plochách, ktoré sú už erodované alebo ohrozené eróziou zmenu obhospodarovania. Na týchto plochách sa navrhuje pestovať viacročné kultúry alebo trvalé kultúry.

Obyvateľstvo

V obci Veľký Kýr bývalo ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov, k 26. 5. 2001, celkom 3190 obyvateľov, z toho 1554 mužov a 1636 žien. K 30.9.2006 bol podľa evidencie Obecného úradu vo Veľkom Kýre stav obyvateľov 3054.

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková skupina	Rok 2001	
	Počet	%
Predproduktívny vek	518	16,23
Produktívny vek	1940	60,82
Poproduktívny vek	732	22,95
Nezistený vek	0	
Spolu	3190	100,00

Ukazovateľom kvality populácie z hľadiska reprodukčnej schopnosti obyvateľstva je index vitality, ktorý vyjadruje pomer obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku.

$$\text{Index vitality (2001)} = 716/678 \times 100 = 70,76$$

Index vitality, ktorý predstavuje hodnotu nad 100,00 je pomerne vyrovnaný, predstavuje mierne progresívny typ populácie preto, že zabezpečuje jednoduchú reprodukciu populácie.

Veková štruktúra podľa sčítania v roku 2001 nevytvára základné podmienky pre minimálny rast obyvateľstva obce Veľký Kýr prirodzenou menou.

Vzhľadom na dobrú polohu obce vo vzťahu k mestskému sídlu Nitra a Nových Zámkov je predpoklad zvýšenia migrácie do obce z dôvodov hľadania kvalitného bývania, čo sa tiež následne prejaví aj vo vekovej štruktúre populácie.

V súčasnosti vzhľadom na ekonomickú situáciu sa dá predpokladať, že migrácia v neprospech obce bude čiastočne zastavená (limitované pracovné príležitosti v mestách a zastavenie KBV) a zvýši sa snaha riešiť bývanie a prácu priamo v obci. Úlohou obce je vytvárať podmienky pre stabilizáciu svojich obyvateľov a prilákať nových obyvateľov, ponukou kvalitného bývania a s tým spojených služieb v dobrom životnom prostredí a podporovať vhodné, ekologicky nezaťažujúce podnikateľské aktivity obyvateľov a iných subjektov. Aj z tohto dôvodu je potrebné vypracovať územnoplánovacia dokumentáciu, ktorá na základe analýzy potenciálu územia vytypuje možnosti pre rozvoj bývania a využitie všetkých aktivít a atraktivít v území pre rozvoj hospodárskej základne a miestne zdroje zamestnanosti.

V úvahách o migračných procesoch v budúcom období možno povedať, že obyvateľstvo vidieckych sídiel s vyšším zastúpením starších vekových kategórií v produktívnom a poproduktívnom veku je viazané v bydlisku bytovým fondom v rodinných domoch a predstavuje vo vidieckych sídlach stabilizačnú časť populácie.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Rok	Trvale bývajúcce obyvateľstvo TBO			Ekonomicky aktívne osoby EAO			Podiel EAO z TBO %
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	
2001	3190	1554	1636	1539	851	688	48,2

Národnostné zloženie obyvateľov

Rok	Spolu	Slovenská	Maďarská	Rómska	Česká	Iná	Nezistené
2001	3190	1125	2051	0	3	0	11

Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Rok	Spolu	Rím.-kat. cirkev	ECAV	Greko-kat. cirkev	Ref.kresť.c irkev	Iné a nezistené	Bez vyznania
2001	3190	3115	18	1	4	22	30

Bývanie

<u>Rok</u>	Domy spolu	Trvale obývané domy		Neobýv. domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobýv. Byty
		spolu	z toho RD			spolu	z toho v RD	
2001	1130*	966	956	162	1163	984	958	176

*/ Domy spolu vrátane ubytovacích zariadení bez bytov

Poznámka: Údaje o domovom a bytovom fonde poskytnuté Krajskou správou Štatistického úradu v Nitre

Plochy bývania sú prevažujúcou funkciou zastavaných plôch sídla a sú tvorené prevažne nízkopodlažnou zástavbou rodinných domov.

Pri sčítaní bolo v roku 2001 bolo vykázaných celkom 1163 obývaných bytov a 176 bytov bolo neobývaných.

Z celkového počtu 1163 trvalo obývaných bytov bolo 958 bytov v rodinných domoch (82,37 %) a 26 bytov sa nachádzalo v nízkopodlažných bytových domoch.

Kvantitatívnu úroveň bývania vyjadruje ukazovateľ obývanosti bytov - 3,24 obyvateľa na 1 trvalo obývaný byt, ktorý je pre podmienky vidieckej obce pomerne priaznivý. V roku 2001 predstavovala priemerná obývanosť bytov v SR 3,23 obyvateľa na 1 trvalo obývaný byt.

Z hľadiska plošných štandardov bytový fond v obci vykazuje dobrú úroveň. Celkovo možno hodnotiť bytový fond obce, ako vyhovujúci, ktorý však po skvalitnení môže byť výrazným stabilizačným faktorom pre obyvateľstvo obce.

Nové trendy vo vývoji spoločnosti sa prejavujú aj vo sfére bývania, kedy sa obmedzuje hromadná bytová výstavba. Na 100 bytov pripadá dnes 110 –120 cenových domácností. V záujme dosiahnutia vyhovujúceho koeficientu súžitia cca 105 cenových domácností na 100 bytov, vyžaduje potrebu realizácie nových bytov. Dá sa však očakávať, že ekonomická situácia prinúti obyvateľstvo žiť vo viacgeneračných domácnostiach a teda, súčasný koeficient bude i naďalej pretrvávajúť, čo pre vidiecke osídlenie nie je neprímeraný pomer.

Sociálna infraštruktúra a občianska vybavenosť

Predmetom vybavenia je občianska vybavenosť, ktorej prevádzkovanie a rozvoj sú v podstatnej miere zabezpečované z verejných prostriedkov jednotlivých rezortov štátu a tiež z rozpočtov regiónov a obce.

Školstvo

V obci sa nachádza

- MŠ – 3-riedna s počtom detí 57
- ZŠ – 18 triedna s počtom žiakov 262

I. stupeň (ročník 1-4) 6 tried (Vyuč.jazyk slovenský 4, maďarský 2)

II. stupeň (ročník 5-9) 9 tried (Vyuč.jazyk slovenský 5, maďarský 4)

ZŠ je vybavená telocvičňou a školským stravovaním.

Školská vybavenosť v súčasnosti vyhovuje potrebám obce a budúcnosti sa predpokladá komplexné dobudovanie a rekonštrukcia školských zariadení. V budúcnosti sa tiež uvažuje MŠ premiestniť do objektu ZŠ a objekt MŠ využiť pre iné účely (sociálne využitie).

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza zdravotné stredisko s 3 lekáorskými miestami (praktický lekár, detský lekár, zubný lekár) v objekte kultúrneho domu.

Základná zdravotnícka vybavenosť je doplnená lekárňou.

Zdravotnícka vybavenosť vyhovuje potrebám obce.

Sociálna vybavenosť

V obci sa okrem Klubu dôchodcov nenachádza žiadne zariadenie sociálnej vybavenosti. Strava pre dôchodcov sa rozváža.

V budúcnosti sa predpokladá zriadenie denného klubu seniorov s rozšírenou starostlivosťou využitím objektu súčasnej MŠ.

Kultúrna vybavenosť

V obci sa nachádza Kultúrny dom o kapacite 300 miest a 1 klubovňou, ktorú využívajú dôchodcovia a organizácia Csemadok. V kultúrnom dome sa nachádza aj bar. Kultúrnu vybavenosť obce dopĺňa knižnica o výmere cca 150 m².

V súčasnosti kultúrna vybavenosť vyhovuje potrebám obce.

Športová vybavenosť

V obci sa nachádza futbalový štadión s tribúnou (200 miest na sedenie) a šatňami. V areáli sa nachádza bufet a sociálne zariadenie. Šatne sú nevyhovujúce a preto sa uvažuje s novým doplnkovým vybavením.

V areáli ZŠ sa nachádza školské športové zariadenie s futbalovým ihriskom, hádzanárskym ihriskom, atletickou dráhou a dopravným ihriskom.

Športová vybavenosť vyhovuje pre potreby obce.

Ostatná vybavenosť

V obci sa nachádza

- Objekt obecného úradu, ktorý postačuje súčasným potrebám obecnej samosprávy, obecnému zastupiteľstvu.
- Požiarna zbrojnica, ktorá postačuje potrebám obce a vyžaduje dokompletovanie.

- Dva cintoríny s 1 domom smútku (s vyťaženosťou na obecnom cintoríne cca 30% a na cirkevnom cintoríne cca 90%). Dom smútku s chladiacim boxom pre 2 rakvy sa nachádza na obecnom cintoríne. Na cirkevnom cintoríne sa nachádza kaplnka, ktorá vyžaduje opravu a dokompletovanie chladiacim boxom.
- Poštový úrad s expozitúrou Poštovej banky
- Zberný dvor
- Obecné garáže na uskladnenie techniky (Vozidlo na zber TKO -Bobor, nákladné mot. vozidlo Liaz – vyklápač, hon, Avia s vysokozdvížnou plošinou, nosič kontajnerov, traktor, odhŕňač snehu, sypač, požiarna vozidlo, fekál, autobus, Š 1203)

Obchod a služby

V obci sa nachádza

- 5 predajní potravín (Jednota 3, CBA 1, Budovateľská)
- 5 pohostinstiev
- 1 predajňa rozličného tovaru
- 2 predajne textilu
- 1 bufet + potraviny (Hl.cesta)
- 1 predajňa zeleniny a potravín (pri moste)
- 1 predajňa záhradkárskych potrieb
- 1 pizzeria
- 1 motorest
- 1 kaderníctvo
- 2 pekárne (1 s predajňou)
- 1 pohrebníctvo s kamenárstvom
- 2 stolárstva
- 1 sklenárstvo
- 3 maliarstva
- 2 autoservisy
- 2 autodopravy
- 1 opravovňa bicyklov
- 1 telocvičňa s tenisovým kurtom
- 1 okrasné dreviny

Rekreácia a cestovný ruch

Obec nemá vo svojom katastrálnom území výrazné aktivity a atraktivity, ktoré tvoria potenciál pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu.

Na území obce sa nachádza lokalita viničných domčekov v nadväznosti na vinice a vodná plocha vzniknutá po ťažbe štrkopieskov v severovýchodnej časti katastrálneho územia. Tieto lokality tvoria základ rekreačného vybavenia obce a predpokladá sa rozvoj viničných domkov a primeraný rozvoj rekreačnej vybavenosti v okolí vodnej plochy.

Pre potreby obyvateľov a miestny športový klub slúži futbalové ihrisko, ktoré sa predpokladá v budúcnosti intenzifikovať a využívať a dokompletovať ako integrovaný športový areál.

V obci je potenciál pre rozvoj poznávacej turistiky vo väzbe na cyklotrasu pozdĺž rieky Nitra s využitím miestnych pamätihodností (archeologické nálezisko rímskeho tábora).

Kultúrne a historické pamiatky obce

Na území obce sa nachádzajú objekty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ktoré je nevyhnutné zachovať a chrániť:

- Archeologická lokalita- Vojenská stanica č. ÚZPF 346/0

Okrem objektov zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR sa na území obce evidujú nezapísané objekty s pamiatkovými hodnotami:

- Kostol Povýšenia sv. Kríža (r.k.) – barokový .
Vznikol v roku 1768 úplnou prestavbou starého stredovekého kostola. V roku 1958 bol rozšírený bočnými prístavbami. Jednoloďový so segmentovým uzáverom a vstavanou vežou. Interiér zaklenutý plackami. Vonkajšia architektúra bez členenia, veža s lizéovým rámovaním. Krstiteľnica kamenná z polovice 19.storočia.
- Kaplnka – neskorobaroková z roku 1793.
Jednoloďový priestor s rovným uzáverom, zaklenutý pruskou klenbou. Na luiséovom oltári obraz najsv. Trojice z roku 1820.
- Prícestná socha sv. Jána Nepomuckého, baroková polychrómovaná s chronostichom a datovaním z roku 1782, obnovená v roku 1903.

V zastavanom území obce aj mimo tohto územia sú Archeologickým ústavom SAV v Nitre evidované archeologické nálezy z viacerých období a na viacerých miestach sa predpokladá výskyt archeologických nálezísk. Je preto možné, že pri zemných prácach budú zistené archeologické nálezy, resp. archeologické situácie. Z uvedených dôvodov je potrebné rešpektovať zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Ekonomická základňa

Na území obce sa nachádzajú okrem drobných prevádzok obchodu a služieb firmy, ktoré tvoria najvýznamnejší zdroje zamestnanosti:

- Stavebná firma – Koňastav
- Finta, s.r.o Čerpacia technika
- Agrico, s.r.o. Výroba poľnohospodárskych zariadení
- Pôdohospodárske družstvo Veľký Kýr –rastlinná výroba

Doprava a dopravné vybavenie

Širšie dopravné väzby

Významnejšie komunikácie nachádzajúce sa v katastri obce je cesta I. triedy I/64, ktorá je osovou komunikáciou v obci a cestný priesťah je v dĺžke 2816 m.

Obec Veľký Kýr leží ceste I/64, na ktorú sú pripojené viaceré miestne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu v obci.

V katastri obce súbežne s cestou I/64 vedie elektrifikovaná jednokoľajná železničná trať Nitra – Šurany. V intraviláne obce sa nachádza železničná zastávka s 1 koľajou a výpravnou budovou.

Do obce vchádzajú linky SAD. Vo Veľkom Kýre sa nachádza 7 zastávok prímestskej autobusovej dopravy.

Cestná sieť

Základnými komunikáciami v obci je cesta I/64, ktorá prechádza obcou hlavnou ulicou a tvorí priet'ah cesty I. triedy, ktorá smeruje od Nitry do Nových Zámkov. Na túto komunikáciu sa pripája približne 13 miestnych komunikácií rôzneho významu a rôzneho šírkového usporiadania. Priet'ah cesty I/64 svojimi parametrami spĺňa požiadavky cesty I. triedy a mestských komunikácií funkčnej triedy B2 mestská zberná komunikácia, kategórie MZ 8,5/50.

Na priet'ah cesty I/64 sú stykovými trojramennými križovatkami pripojené dve miestne komunikácie funkčnej úrovne C1-obslužná komunikácia, kategória MO 8/40. Tieto komunikácie vytvárajú základné dopravné pripojenie obecnej komunikačnej siete na nadradenú cestnú sieť.

V obci sa nachádza pomerne hustá sieť doplňujúcich obslužných komunikácií, ktoré sa rozvetvujú z vyššie uvedených obslužných komunikácií funkčnej triedy C1. Ostatné miestne komunikácie sú v šírkach 3 – 7,0m vo väčšine ich dĺžky vo Veľkom Kýre s chodníkmi. Tieto komunikácie sú podľa jestvujúcich dostupných šírkových parametrov zatriedené do funkčných tried C2 a C1 – obslužné komunikácie v kategóriách MO 8/40 a MOU 6,5 – 5,5/30. Časť komunikácií, umiestnených najmä v obytných častiach sú veľmi úzke a preto ich možno kvalifikovať iba ako obytné ulice D1 – v šírkach 3,0 – 5,0m. V reáli nie sú dopravné vyznačené ako obytné zóny.

Cesta I/64.tr. má šírku do 7,0m s nespevnenou krajnicou, čo už nevyhovuje požiadavkám na bezpečnú a plynulú cestnú prevádzku pri zväčšujúcom sa objeme cestnej dopravy.

Dopravné značenie je minimalizované iba na vyznačenie predností v jazde.

Celková dĺžka cestnej siete v obci Veľký Kýr je 19,110km, má 35 ulíc s celkovou plochou vozoviek 89384 m² a dĺžka chodníkov je 9.609 m s celkovou plochou 11.778 m².

Zat'aženie automobilovej dopravy

Zat'aženie na priet'ahu cesty I/64 je pomerne stabilizované a v uplynulých rokoch boli zaznamenané hodnoty, podľa celoštátnych sčítaní cestnej dopravy v gescii Slovenskej správy ciest pre rok 2000 a 2005 nasledovné:

Výsledky sčítania dopravy z rokov 2000 a 2005

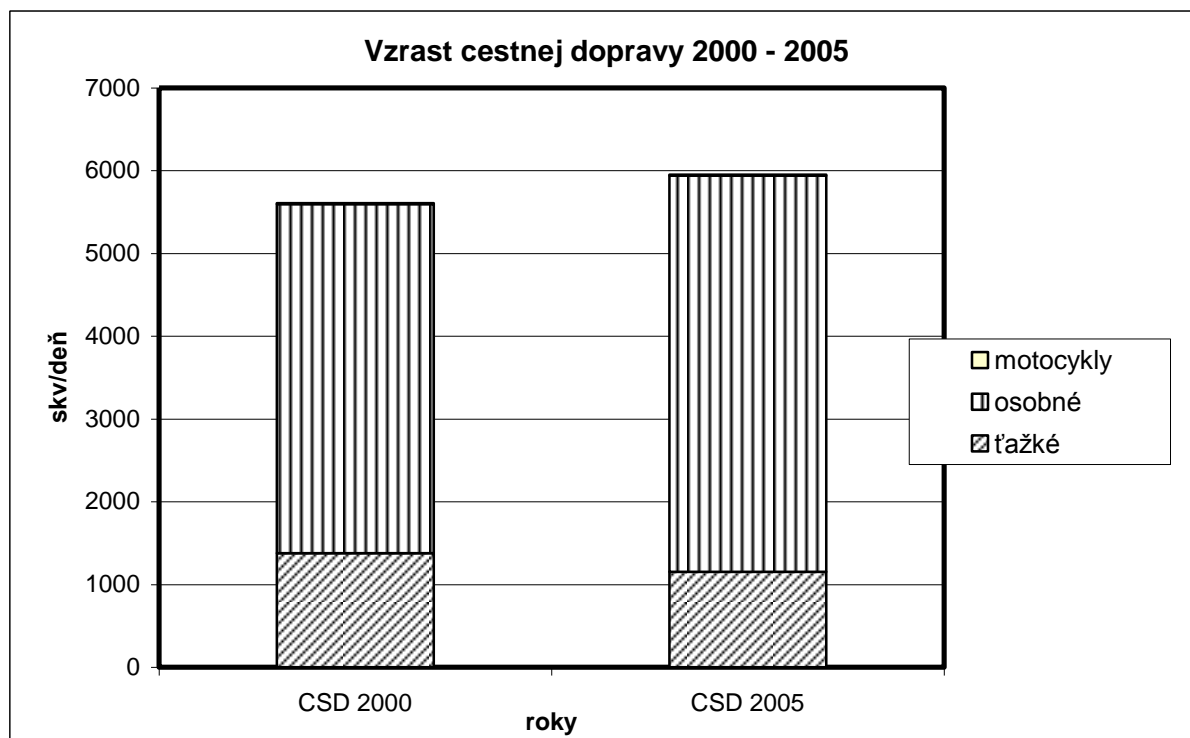
úsek cesty I/64 cez obec

80480 sčítací úsek (skv/d)

tab.1.

cesta I/64	úsek	T	O	M	S	%ND	pomer smerov	%šph
CSD 2000	čú 80480	1376	4220	12	5608	24,54	52 48	7,5
CSD 2005	čú-80480	1152	4786	14	5952	19,35	53 47	8

Celkové dopravné zaťaženie v rokoch 2000 až 2005 vzrástlo o cca 6 %, pričom sa mierne znížil podiel nákladnej dopravy.

Porovnanie nárastu cestnej dopravy na ceste I/64 v rokoch 2000-2005

Veľkosť zaťaženia špičkovej hodiny predstavuje cca 8% podiel celodenného dopravného zaťaženia a to znamená, že intenzita je cca 315 skv/šph v silenejšom smere.

Uvedené hodnoty zatiaľ nepredstavujú prekročenie dnešnej kapacity komunikácií (okrem jedinej závadovej lokality). Hodnota špičkovej hodiny predstavuje pri pomere smerov 53%:47% a veľkosti špičkovej hodiny do 10% do 315 vozidiel v jednom smere v špičkovej hodine, čo je znesiteľná dopravná záťaž, aj s rezervou na výhľadové obdobie 5-10 rokov pri zachovaní dnešného stavu hospodárskych a demografických aktivít v riešenom území.

Pri zvyšovaní ekonomickej aktivity v dotknutom regióne je oprávnený predpoklad na zvyšovanie cestnej automobilovej dopravy a najmä jej nákladnej a tranzitnej zložky. Nové aktivity si vyžadujú aj spracovanie novej prognózy dopravy so špecifikáciou na stav jestvujúcej komunikačnej siete.

Železničná doprava

V katastri obce, jej centrom pozdĺž prietahu cesty I/64 vedie jednokoľajná železničná trať Nitra – Šurany. V strede obce sa nachádza železničná zastávka s jednostranným nástupišťom.

Súčasťou železničných zariadení sú aj 3 signalizované železničné priecestia a 1 nesignalizovaný železničný prejazd, priechod pre chodcov.

Nákladná automobilová doprava

Špecifickým dopravným problémom obce sú prejazdy tranzitujúcej nákladnej automobilovej dopravy po prietahu cesty I/64. Je oprávnený predpoklad zvyšovania dopravného zaťaženia v tomto úseku, najmä po zvýšení ekonomickej aktivity v regióne.

Verejná autobusová doprava

Verejná autobusová doprava je vedená po ceste I/64 a na zachádzke do centra obce. V obci je 7 zastávok SAD, väčšina má prístrešok pre čakajúcich cestujúcich.

Nakoľko zastávky autobusovej dopravy nie sú umiestnené v zastávkových zálivoch, bude potrebné preverenie možnosti ich vytvorenia, najmä v centrálnych polohách obce.

Pešia doprava

V obci je po väčšej časti cestnej siete vedená pešia doprava po chodníkoch. Šírka chodníkov je premenlivá od 1,0 – 2,0 m.

Centrum obce je dopravne neusporiadané.

Predpokladané vnútorné komunikácie, ktoré je možné pretriediť do úrovne obytnej zóny (D1) je nutné aj dopravne vyznačiť.

Všetky navrhované pešie trasy a priestory musia byť realizované v bezbariérovom prevedení.

Cyklistická doprava

V katastri obce sa nenachádzajú vyznačené cyklistické cesty. Pohyb cyklistov sa vykonáva v spoločnom profile s automobilovou dopravou.

Prípadné navrhované cyklistické cesty je treba patrične vyznačiť a zabezpečiť jej ochranu pred ostatnými druhmi dopravy.

Závady v dopravnej sieti obce

Na cestnej sieti v katastri obce sa počas prieskumu nezistili žiadne výraznejšie závady, ktoré by obmedzovali plynulosť alebo bezpečnosť dopravy.

Závady na cestnej komunikácii

Zo zistených závad na cestnej sieti možno spomenúť:

- nedostatočný prejazdný profil na prietahu cesty I/64
- zlý stav povrchu niektorých miestnych komunikácií
- dopravná neorganizovanosť centrálnej časti obce
- prašný povrch niektorých nespevnených miestnych komunikácií
- zástavky SAD bez zastávkových zálivov a prístreškov.

Závadové lokality

- prejazdný profil na mostoch cez vodný tok
- zástavky SAD bez zastávkových zálivov a prístreškov pre cestujúcich

Technická vybavenosť

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Veľký Kýr má vybudovanú vodovodnú sieť, ktorá zásobuje obyvateľstvo ako aj vybavenosť obce pitnou vodou. Rozvodná vodovodná sieť v obci bola budovaná v dvoch etapách. V prvej etape v r. 1962 boli vybudované niektoré hlavné zásobovacie potrubia z azbestocementu a liatiny. Zdrojom vody boli vlastné studne nachádzajúce sa v časti Hamadok. V ďalších etapách sa vybuďovalo privádzacie potrubie profilu d 225 a ďalšie zásobovacie potrubia. Dnes je obecný vodovod zásobovaný pitnou vodou zo skupinového vodovodu Gabčíkovo. Trasa vodovodných potrubí je vedená v zelených pásoch pozdĺž ciest, alebo v ich krajniciach.

Údaje o vodovodnej sieti:

- profily rozvodného potrubia : DN 200; 150; 100 a 80
- počet obyvateľov :
- počet pripojených obyvateľov: : 100 %
- počet vodovodných prípojok : 929

Údaje o spotrebe vody: (r.2005)

- množstvo vody spotrebovanej : 108 430 m³/rok
- špecifická spotreba na 1 obyv. : 0,29 l/ob./deň

Odkanalizovanie

Obec Veľký Kýr nemá v súčasnosti vybudovanú kanalizáciu. Splaškové vody z jednotlivých objektov sú zachytávané v žumpách, alebo v iných nádržiach, často nevyhovujúcich, s priesakmi do povrchového toku, alebo do podzemných vôd. V súčasnosti je pre obec spracovaný projekt na stavebné povolenie splaškovej kanalizácie vrátane ČOV pre obce Veľký Kýr, Komjatice, Černík, Mojzesovo a Vinodol.

Zásobovanie elektrickou energiou

Rozvody VVN, VN a transformačné stanice

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22kV vzdušným vedením - linka č. 244 zo smeru Nitra na Nové Zámky. Vedenie je dimenzie 3 x 70 AlFe 6, situované je v poli na severovýchodnej strane od obce.

Z tohto vedenia odbočujú vedenia 3 x 42 AlFe 6, ktoré v obci postupne napájajú jednotlivé trafostanice. Trafostanica TS 59 – 002 je z tohto vzdušného vedenia napojená zemným káblom ANKTOYPV 3 x 185mm, trafostanica TS 59 – 012 závesným VN káblom 22 – DISTRI 3 x 50 + 50 situovaným na betónových stĺpoch spolu so sekundárnymi a ostatnými vedeniami.

Miestny sekundárny rozvod je riešený vzdušným vedením, situovaným na betónových stĺpoch vo výške cca 8m nad terénom. Na týchto stĺpoch je navyše situovaný rozvod verejného osvetlenia, ako aj miestneho rozhlasu, ktoré sú taktiež riešené vzdušným vedením. Ďalej je na týchto stĺpoch umiestnený rozvod telefónu závesnými káblami, pripojenými na zemné metalické káble, napojené z telefónnej ústredne v miestnej pošte. Zemné metalické káble sú uložené v spoločnej trase s diaľkovými optickými káblami

Dimenzia miestneho sekundárneho rozvodu je od 4 x 70 mm ALFe nižšie - podľa prúdového zaťaženia a úbytkov napätia v jednotlivých vetvách. Prípojky zo vzdušného sekundárneho rozvodu k jednotlivým odberateľom elektrickej energie sú riešené prevažne vzdušným drôtovým vedením, alebo závesným káblom. V priestore pred Obecným úradom a poštovým úradom je sekundárny rozvod riešený zemnými káblami.

Trafostanice

(Označenie, typ, miestne situovanie, menovitý výkon podľa údajov Enermont N. Zámky)

Označ.	Situovanie	Typ	Men. výkon (kVA)	vlastník
59 - 001	Mlyn	stožiar.	160	ZE, a.s.
59 - 002	Miest. úrad	murovaná	400	ZE, a.s.
59 - 003	Škola	4 – stĺp.	250	ZE, a.s.
59 - 004	Záhradkárstvo, vinica	stožiar.	250	ZE, a.s.
59 - 005	Motorest	4 – stĺp.	400	ZE, a.s.
59 - 006	Malý Kýr	stožiar.	160	ZE, a.s.
59 - 007	Vodáreň	stožiar.	100	ZE, a.s.
59 - 008	Elektrosvit	C 2	160	ZE, a.s.
59 - 009	PD sušička	4 – stĺp.	400	cudzí
59 - 010	Štrkovisko	C 2	160	cudzí
59 - 011	Závlaha	trafostanica bola zrušená		cudzí
59 - 012	Malý Kýr - cesta	vežová	160	ZE, a.s.

Technický stav VN vedení a trafostaníc je vyhovujúci. Sekundárny vzdušný rozvod, ktorý je napájaný z jednotlivých trafostaníc, je navzájom prepojený cez skrine VRIS na stĺpoch, kde sa vedenia spájajú, alebo odbočujú. To znamená, že trafostanice pracujú do spoločného rozvodného systému, ktorý je možné v prípade potreby v skrinách VRIS rozpojiť. Taktiež je cez tieto skrine možné odpojiť jednotlivé vetvy sekundárneho rozvodu pri jeho údržbe.

Jednotlivé trafostanice sú navrhnuté pre optimálne zaťaženie s ohľadom na súčasnú potrebu odberu elektrického výkonu, s možnosťou výmeny transformátora pri náraste tohto výkonu.

Technický stav sekundárneho rozvodu je vzhľadom k súčasným potrebám a požiadavkám vyhovujúci.

Uvedené údaje o elektrických zariadeniach boli poskytnuté správcom elektrických sietí, ktorým je a.s. Enermont Nové Zámky, a u ktorého treba všetky zmeny siete v súvislosti s dostavbou obce konzultovať.

Ochranné pásma energetických zariadení

Stožiarové trafostanice - ochranné pásmo 10 m
Vzdušné rozvody VVN - ochranné pásmo 15 m od krajných vodičov
Vzdušné rozvody VN - ochranné pásmo 10 m od krajných vodičov
Káblové rozvody VN - ochranné pásmo 1 m od okraja kábla
Vzdušné rozvody NN - ochranné pásmo 1 m od krajných vodičov
Káblové rozvody NN - ochranné pásmo 1 m od okraja kábla

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami situovaných na stĺpoch vzdušného sekundárneho rozvodu. Poškodené svetelné zdroje, ako aj samotné svietidlá je potrebné nahradiť novými, s aplikáciou úsporných svetelných zdrojov.

Zásobovanie zemným plynom

Obec Veľký Kýr má vybudovanú stredotlakovú plynovodnú sieť, ktorá zabezpečuje obyvateľstvo ako aj vybavenosť obce zemným plynom. Prevádzkový tlak plynovodu je 100 kPa. Plynovod je zásobovaný plynom prírodným potrubím DN 200 z regulačnej stanice VTL/STL 3000 m³, ktorá sa nachádza v obci Komjatice. Táto slúži i pre obec Komjatice a Černík. STL rozvodná plynovodná sieť je vybudovaná z oceľových a len v malej miere z plastových PE rúr. Potrubie je profilu DN 150 (160), DN 100 (110), DN 80 (90) a DN 50 (63). Plynovodné prípojky sú vybudované z PE potrubia DN 25 (32).

Údaje o plynovodnej sieti:

- Materiál STL potrubia : oceľ
- Profily STL potrubia : DN 200; DN 150; DN 100; DN 80 a DN 40

- Materiál STL potrubia : PE
- Profily STL potrubia : d 63

Telekomunikácie

Obec Veľký Kýr je telekomunikačne začlenená do UTO Nové Zámky. Pre telekomunikačné potreby obce je zriadená ústredňa ESWD 1000, ktorá je napojená diaľkovým optickým káblom a je situovaná v miestnom poštovom úrade. V súčasnosti je táto ústredňa využitá na cca 50 %. Miestny telefónny rozvod je z ústredne napojený metalickými káblami, v zemi uloženými v trasách spolu s diaľkovými optickými káblami. Mimo týchto

trás sú použité závesné telefónne káble, so situovaním na stĺpoch pre sekundárne silnoprúdové vedenie. Odbočky k jednotlivým účastníkom sú riešené taktiež závesnými káblami.

Pre perspektívny rozvoj telekomunikačných služieb v súvislosti s rozširovaním obce Veľký Kýr v budúcnosti súčasná telefónna ústredňa plne vyhovuje, voľné kapacity vo vedeniach, ako aj pripojovacie body je potrebné konzultovať na Slovak Telekom, a.s. Nové Zámky.

Ochranné pásmo telekomunikačných rozvodov

Telekomunikačné rozvody a zariadenia - ochranné pásmo 1,5 m

Miestny rozhlas

Rozvody miestneho rozhlasu sú vyhotovené vzdušnými vedeniami – vodičmi AlFe, umiestnenými spolu so vzdušnými rozvodmi NN na betónových alebo drevených podperných stĺpoch pri komunikáciách. Na stĺpoch sú umiestnené reproduktory. Ústredňa miestneho rozhlasu je umiestnená na obecnom úrade.

Odpadové hospodárstvo

V obci sa nachádza zberný dvor, kde sa dočasne ukladá triedený odpad (sklo, plasty a papier), ktoré sa odvážajú na ďalšie spracovanie. Ostatný komunálny odpad sa odváža na skládku mimo kataster obce.

SWOT ANALÝZA

Úlohou SWOT analýzy je prezentácia výsledkov socio-ekonomickej analýzy obce, ako aj analýzy výsledkov realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja obce.

SWOT analýza (**S**trong points, **W**eak points, **O**portunities, **T**hreats) – štandardná metóda, ktorá sa používa na prezentáciu analytických poznatkov o najrozličnejších objektoch skúmania. Jej výhody:

- Oproti obvyklým analytickým metódam prezentuje vyvážený pohľad na minulosť, súčasnosť a budúcnosť obce.
- Svojím usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah, ktoré sú potrebné pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programovacieho obdobia.
- Umožňuje pružne realizovať spätné korekcie jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradenia do iných kvadrantov, ak si to vyžadujú meniace sa pohľady na budúci vývoj analyzovanej obce.
- Vytvára predpoklady, aby v rovnako prehľadnej štruktúre, ako bola vytvorená analýza, bola formulovaná aj stratégia usmernenia budúceho vývoja obce:
 - ako zachovať, resp. rozvíjať jej silné stránky,
 - ako odstraňovať, resp. eliminovať jej slabé stránky,
 - ktoré z budúcich príležitostí možno využiť pre jej ďalší rozvoj,
 - akými aktivitami možno čeliť očakávaným ohrozeniam jej ďalšieho rozvoja.

SWOT analýza je metóda umožňujúca získať názor na silné a slabé stránky života v obci a vykonať prehľad príležitostí, ktoré má obec pre svoj rozvoj a ohrození, ktoré môžu tomuto rozvoju zabrániť.

Pomenovanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci a identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedomenie vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré vplývajú na kvalitu života v obci.

Analýza vnútorných faktorov

Regionálna úroveň (Regionálne združenie podzoborských obcí)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- výhodná geografická poloha- región bohatý na históriu (historické, kultúrne a prírodné pamiatky)- zachovanie folklórnych tradícií- silná spolková činnosť- silná tradícia vinárstva- dobrá spolupráca na úrovni samospráv a občianskych iniciatív- primeraná dostupnosť k informáciám prostredníctvom internetu na jednotlivých obecných úradoch- medzinárodná spolupráca (Maďarsko)	<ul style="list-style-type: none">- nedobudovaná miestna technická infraštruktúra- vysoký počet neobývaných domov- chýbajúce služby, hlavne v oblasti cestovného ruchu (ubytovanie, stravovanie)- zlý stav miestnych komunikácií- znečisťovanie životného prostredia čiernymi skládkami- nevysporiadané majetkové vzťahy- chýba prepojenie obcí komunikáciami (obce Branč, Veľký Kýr s obcami Veľký Cetín, Malý Cetín)

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- dobudovanie technickej infraštruktúry- rozvoj vidieckej turistiky, cestovného ruchu- zlepšenie propagácie regiónu- zlepšenie informovanosti obyvateľov regiónu- využitie neobývaných domov pre služby v cestovnom ruchu, vidieckej turistike- využitie priestorov štrkovísk pre rekreačné účely- prepojenie obcí vybudovaním cyklotrás, chodníkov a spojnic medzi obcami- vytvorenie trvalej prezentácie archeologických nálezísk v spolupráci s múzeom v Nitre (náleziská v Branči a vo Veľkom Kýre)- rozvoj vzdelávania, informovanosti a internetizácie- väčšia koordinácia minimálne na subregionálnej úrovni- dobrá spolupráca na úrovni samospráv a občianskych iniciatív- primeraná dostupnosť k informáciám prostredníctvom internetu na jednotlivých obecných úradoch- medzinárodná spolupráca (Maďarsko)	<ul style="list-style-type: none">- nevybudovanie obchvatovej komunikácie medzi Nitrou a Novými Zámkami- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárskej výroby- vysoký podiel zamestnanosti v primárnom sektore (hlavne poľnohospodárska prvovýroba)- nedostatočná podpora a rozvoj malého a stredného podnikania- dlhodobé očakávanie a spoliehanie sa na jedného veľkého investora do danej oblasti bez hľadania možností využitia miestnych zdrojov- prehlbovanie miery nezamestnanosti- politika štátu, ktorá nepodporuje konkurencieschopnosť poľnohospodárstva- slabá vôľa, resp. len deklaratívna rovina jednotlivých členov RZ PO o spoločný rozvoj

Problémová analýza

Príčiny	Následky
<ul style="list-style-type: none">- nedostatok informácií- nedostatočná koordinácia rozvojových aktivít- neadekvátne vzdelávanie pre potreby súčasného pracovného trhu- nedobudovaná technická infraštruktúra- nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy- nedostatok finančných zdrojov- legislatíva nepodporujúca malé obce (do 1000 obyvateľov)	<ul style="list-style-type: none">- nedostatočná občianska vybavenosť- vysoká miera nezamestnanosti (nad celoštátnym priemerom)- zlý stav miestnych komunikácií- zlý stav kultúrnych a historických pamiatok- veľký počet opustených a neudržiavaných viníc a domov- nedostatok ubytovacích a stravovacích zariadení- nízky podiel služieb- tvorba čiernych skládok

Kľúčové problémy

- nezáujem občanov o verejné dianie, apatia
- nestimulujúce prostredie pre vstup kapitálu a ekonomický rozvoj
- nedostatočne rozvinutá sociálna infraštruktúra

Miestna úroveň (obec Veľký Kýr)

Silné stránky	Slabé stránky
<p><u>Strategická poloha obce a podmienky pre:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- cestovný ruch (turistika, cykloturistika)- možnosť a perspektíva využitia reštauračných a ubytovacích kapacít CR- napojenie siet' diaľnic a rýchlostných komunikácií cez mesto Nitra- napojenie na železničnú sieť (Nitra – Nové Zámky)- vidiecka turistika – chalupárstvo- rekreačná oblasť – využitie vodnej nádrže- miestna autobusová doprava vo väzbe na medzimestské a medzinárodné autobusové linky	<p><u>Propagácia obce</u></p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatočné informačné značenie- neoznačenie miestnych turistických a cyklistických trás- malá informovanosť o významných osobnostiach obce- nedostatočná propagácia obce a regiónu
<p><u>Ľudia, identita, zručnosti, aktivity</u></p> <ul style="list-style-type: none">- existencia záujmových organizácií a klubov- spätosť obyvateľov s územím- identita- kultúrno-spoločenský život, tradície- organizovanie miestnych športových podujatí, športové aktivity	<p><u>Ľudia, zručnosti, spolupráca</u></p> <ul style="list-style-type: none">- úbytok firiem v obci a okolí- jazykové znalosti
<p><u>Miestna ekonomika a služby</u></p> <ul style="list-style-type: none">- základná vybavenosť pre rekreáciu a CR	<p><u>Miestna ekonomika a služby</u></p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatočné kapacity jednoduchého a lacného ubytovania a pre náročnejších ubytovanie vyššieho štandardu- chýbajú služby opravárenského charakteru- chýbajú atrakcie pre turistov
<p><u>Životné prostredie</u></p> <ul style="list-style-type: none">- neprítomnosť zdrojov znečisťovania ŽP	<p><u>Životné prostredie</u></p> <ul style="list-style-type: none">- nevybudovaná kanalizácia s ČOV
<p><u>Občianska infraštruktúra</u></p> <ul style="list-style-type: none">- dostatočná sieť základnej obchodnej vybavenosti- dostatočné kapacity predškolskej a školskej vybavenosti- dostatočné kapacity kultúrnej vybavenosti	<p><u>Občianska infraštruktúra</u></p> <ul style="list-style-type: none">- chýba verejné hygienické zariadenie- chýba vybavenosť pre turistov a návštevníkov- nedostatočné kapacity športovej vybavenosti
<p><u>Technická vybavenosť</u></p> <ul style="list-style-type: none">- dopravné prepojenie na cestnú a diaľničnú sieť SR a zahraničie- železničné prepojenie na tuzemskú a zahraničnú železničnú sieť- vybudovaný obecný vodovod- vybudovaný obecný plynovod- vybudovaná elektrická sieť- vybudovaná telekomunikačná sieť	<p><u>Technická vybavenosť</u></p> <ul style="list-style-type: none">- potreba vybudovania kanalizačnej siete s čistením odpadových vôd- potreba vybudovania obchvatu cesty I/64- nekvalitný povrch miestnych komunikácií a nevhodný stav dopravného usporiadania- pešie a cyklistické prepojenie so susednými obcami

Analýza vonkajších faktorov

Príležitosti	Ohrozenia
<u>Zriadenie podporných mechanizmov na štátnej a regionálnej úrovni</u> - rozvoj sietí poskytujúcich ekonomické, právne, poradenské a vzdelávacie služby - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k informačným technológiám a finančným zdrojom - vytvorenie ekonomických, legislatívnych a organizačných predpokladov pre rozvoj bytovej a technickej infraštruktúry	<u>Vplyv vstupu do EÚ</u> - rastúca konkurencia na domácom a zahraničnom trhu
<u>Vytvorenie nástrojov regionálnej politiky EÚ</u> - využívanie podpory štrukturálnych fondov	<u>Neprehľadnosť koncepcií na úrovni regiónu a štátu</u> - často meniaci sa legislatíva - nedostatočná informovanosť o možnostiach získania zahraničných grantov - negatívny demografický vývoj v dôsledku chýbajúcich podporných politík
<u>Vytváranie partnerstiev v regióne</u> - vytváranie partnerstiev (podnikatelia, mimovládne organizácie, samospráva, štátna správa) pri riešení problematiky obce a jej spádového územia	<u>Neexistencia finančných nástrojov na</u> - dobudovanie technickej infraštruktúry, najmä kanalizácie - dobudovanie dopravnej infraštruktúry (chodníky a riešenie dopravných závad) - obnovu a údržbu kultúrnych a historických pamiatok - propagáciu, reklamu a marketingové aktivity

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja

Disparity

- Nedobudovaná základná technická infraštruktúra (kanalizácia s čistením odpad.vôd)
- Nedostatočná propagácia a reklama obce
- Nedostatočné kapacity jednoduchého a lacného ubytovania
- Nedostatočné atrakcie a vybavenosť pre turistov a návštevníkov (opravárske služby, verejné WC, spoločenské vybavenie)
- Nedostatočné kapacity pre miestnu zamestnanosť

Rozvojové faktory

- Rozvojová koncepcia – Územný plán obce Veľký Kýr
- Potenciál pre kvalitný život obyvateľov
- Zvyky a tradície

2. VEĽKÝ KÝR V BUDÚCNOSTI

Obec Veľký Kýr má potenciál pre kvalitný a zdravý život svojich obyvateľov a návštevníkov.

Vývoj obce bol typický pre väčšinu obcí v regióne a po skolabovaní veľkovýrobného poľnohospodárstva prišlo k výraznej zmene hospodárskej základne v obci, ktorá si vytvára svoje nové ciele a rozvojovú stratégiu pre budúcnosť.

Prioritným cieľom je vytvorenie podmienok pre plnohodnotný a zdravý život obyvateľov a návštevníkov s príslušnou občianskou vybavenosťou a základňou pre zamestnanosť.

Rozhodujúcim strategickým cieľom je dobudovanie a skvalitnenie základnej dopravnej a technickej vybavenosti, ktorá je limitujúca pre rozvoj ďalších funkcií. V zásade je potrebné zabezpečiť vybudovanie kanalizácie s čistením odpadových vôd a odstránenie dopravných závad na cestnej sieti a v záujme zvýšenia bezpečnosti a odstránenia negatívnych vplyvov dopravy v obci aj vybudovanie obchvatnej komunikácie a vylúčenie prieťahu cesty I/64 cez zastavané územie obce.

Ďalšie strategické ciele sa odvíjajú od rozvojovej vízie obce stanovenej Územným plánom obce Veľký Kýr. V tomto dokumente na základe predchádzajúcej analýzy potenciálu obce sa stanovuje komplexný rozvoj obce so smernou veľkosťou do roku 2015 s 3150 obyvateľmi a do roku 2025 s 3250 obyvateľmi. Vzhľadom na počet obyvateľov (k 31.12.2007) 3044 je potrebné vytvoriť podmienky pre cca 200 obyvateľov, čo predstavuje vytvorenie podmienok pre výstavbu cca 100 bytových jednotiek s prevahou v rodinných domoch.

Rozvoj bytovej funkcie prináša so sebou postupný nárast a skvalitnenie občianskej vybavenosti. V blízkej budúcnosti sa predpokladá dokončiť športový areál obce. V oblasti sociálneho vybavenia sa predpokladá dobudovať Klub dôchodcov s dennou starostlivosťou o seniorov. V oblasti rekreácie a cestovného ruchu sa predpokladá vytvorenie podmienok pre rozvoj vybavenosti pre chalupárov a návštevníkov a vytvorenie podmienok pre využitie vodnej plochy v obci pre miestne rekreačné účely a rozvoj tradičnej formy rekreácie – viničných domčekov.

Z hľadiska zabezpečenia údržby v obci sa predpokladá dobudovanie areálu technických služieb obce so zberným dvorom odpadového hospodárstva (triedenie odpadu, kompostovanie).

Pre rozvoj obce je podporným cieľom vytvorenie podmienok pre zriaďovanie výrobných kapacít, skladov, a výrobných služieb primeraného rozsahu. Limitujúcimi podmienkami je ekologicky nezaťažujúci výrobný program s vyššou pridanou hodnotou a s primeranou dopravnou záťažou.

V oblasti zachovania kultúrneho dedičstva sa predpokladá zabezpečiť opravu a ochranu miestnych pamätihodností.

V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny sa predpokladá rozvíjať všetky druhy zelene a elimináciu zdrojov zhoršujúcich životné prostredie v obci .

V oblasti posilňovania miestnej a národnej identity sa navrhuje vhodnou formou pamätnej expozície pripomenutie si významných rodákov a osobností obce ako aj histórie obce.

V oblasti kultúrno-spoločenského sa predpokladá rozvíjať založené tradície rekreačno - turistických a športových akcií a športových podujatí orientovaných na mládež so zameraním najmä na:

- spolkovú činnosť (Csemadok, Slovenský zväz maďarských rodičov, Dobrovoľný požiarny zbor, Telovýchovná jednota, Jednota dôchodcov, Poľovnícke združenie)
- športové aktivity (šach, futbal, stolný tenis)
- spevokoly
- tanečné krúžky a súbory (ľudový a moderný tanec)
- skauting
- tradície (procesie, cirkevné sviatky)
- kultúrno-spoločenské aktivity (zábavy, plesy, karnevaly, ochutnávky vín)
- záujmové súťaže (požiarnický šport, rybárske súťaže)

V obci sa rozvinula chalupárska rekreácia, ktorá prispieva k zachovaniu kultúrneho dedičstva ľudovej architektúry. Vzhľadom na to sa predpokladá vytvoriť predpoklady pre skvalitnenie základného technického vybavenia a služieb pre chalupárov a vo väčšej miere ich integrovať do štruktúry a života obce.

Na podporu predpokladaného rozvoja a skvalitňovania technickej a občianskej vybavenosti obce a kultúrno-spoločenského života v obci sa predpokladá vytváranie informačného systému samotnej obce a informačného systému regionálneho významu s účinnou propagáciou obce a jej smerovania.

Výsledným zámerom je dobudovanie modernej obce s primeranou občianskou vybavenosťou a hospodárskou základňou, účinnou technickou a bezpečnou dopravnou vybavenosťou v kvalitnom životnom prostredí. Pri tom je snaha zachovať špecifickú vidiecku atmosféru s typickými zvykmi a tradíciami a s jazykovou írečitosťou miestnych nárečí.

Strategické ciele

SWOT analýza a analýza súčasného stavu rozvoja obce bola vykonaná s cieľom podrobného zmapovania situácie v obci a uvedenie si vonkajšieho prostredia, v ktorom sa obec rozvíja. Táto analýza je východiskom pre definovanie strategických cieľov budúceho rozvoja.

Strategické ciele vychádzajú z využitia silných stránok, so snahou o zabránenie prehlbovania nepriaznivých faktorov vyplývajúcich zo slabých stránok.

Ciele umožňujú zužitkovať definované príležitosti a navrhnuť rozvojové projekty, ktoré budú brať v úvahu ohrozenia rozvoja.

Na základe analýzy sa stanovujú nasledovné strategické ciele:

Strategický cieľ 1:

Vytvorenie podmienok pre dobudovanie dopravnej a technickej vybavenosti obce

Zámery strategického cieľa

- Vybudovanie verejnej kanalizácie
- Vytvoriť podmienky pre dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov a dopravného značenia
- Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia
- Rekonštrukcia a dobudovanie miestneho rozhlasu
- Vybudovanie káblovej televízie
- Vybudovanie areálu technických služieb obce so zberným dvorom a kompostárňou

Strategický cieľ 2:

Vytvorenie podmienok pre zhodnotenie súčasnej základne rekreácie a cestovného ruchu v obci a dobudovanie a skvalitnenie rekreačného a športového vybavenie a vybudovanie informačného a propagačného systému

Zámery strategického cieľa

- Propagácia a informačný systém
- Vybudovanie informačného strediska
- Dobudovanie športového areálu
- Vytvorenie podmienok pre vybudovanie rekreačného areálu pri vodnej nádrži
- Vytvorenie podmienok pre dobudovanie areálu viničných domčekov
- Oprava a údržba miestnych pamätihodností, parkov a zelene

Strategický cieľ 3:

Vytvorenie podmienok pre uplatnenie sa na miestnom trhu práce a realizovanie aktivít zvyšujúcich domácu zamestnanosť

Zámery strategického cieľa

- Vytvorenie podmienok pre zóny pre miestnu výrobu, výrobné služby a technické služby

Strategický cieľ 4:

V nadväznosti na rozvoj výrobných aktivít v regióne vytvorenie podmienok pre rozvoj bývania v zdravom životnom prostredí s príslušnou občianskou a sociálnou vybavenosťou

Zámery strategického cieľa

- Vytvorenie podmienok pre výstavbu rodinných domov – dopravná a technická infraštruktúra
- Vytvorenie podmienok pre výstavbu malometrážnych nájomných bytov
- Rozvoj občianskej vybavenosti
 - = školstvo
 - rekonštrukcia a dobudovanie základnej školy s materskou školou
 - rekonštrukcia a dobudovanie športového areálu základnej školy s materskou školou
 - = zdravotníctvo
 - rekonštrukcia a dobudovanie zdravotného strediska
 - = kultúra
 - rekonštrukcia a dobudovanie kultúrneho domu
 - rekonštrukcia a dobudovanie malého kultúrneho domu
 - vybudovanie objektu pre expozíciu histórie obce a ľudových tradícií
 - dobudovanie miestnej knižnice a rozšírenie služieb (internetizácia)
 - = šport
 - dobudovanie športového areálu
 - = sociálna vybavenosť
 - vybudovanie klubu dôchodcov s dennou starostlivosťou o seniorov
 - vybudovanie klubu mládeže s vybavenosťou
 - vybudovanie detských ihrísk
 - = iná vybavenosť
 - rekonštrukcia a dobudovanie obecného úradu
 - rekonštrukcia a dobudovanie požiarnej zbrojnice
 - rekonštrukcia a dobudovanie domu smútku
 - rekonštrukcia a dobudovanie vybavenia cintorína (oplotenie, chodníky, sadové úpravy, pietne miesto, kolumbárium, vodovod, parking)
 - vybudovanie odpočinkových a relaxačných priestorov na nábřeží Starej Nitry

Strategický cieľ 5:

Vytvorenie podmienok pre rozvoj tradícií v oblasti historicko-kultúrnych hodnôt a tradícií, rekreácie a športu

Zámery strategického cieľa

- Vytvorenie pamätnej izby slávnych rodákov, histórie obce a ľudových tradícií
- Vytvorenie podmienok pre rozvoj tradícií folklórneho, umeleckého a športového charakteru so zameraním najmä na:
 - = tradície
 - procesie (Sv. Urban, Nanebevzatie p.Márie, Božie telo, Sv. Anna, Sv. Florián, Sv. Hubert, Sv. Štefan)
 - hodové slávnosti (14.9.)
 - veľkonočné sviatky
 - mikulášske slávnosti a tradície (ZŠ s MŠ)
 - vianočné sviatky a koledovanie
 - = kultúrno-spoločenské podujatia
 - Deň Matiek
 - Deň detí
 - Deň obce
 - Deň Csemadoku
 - fašiangy (ples, karneval)
 - ochutnávka vín
 - poľovnícky juniáles
 - hodová zábava
 - obaračková zábava
 - Katarínska zábava
 - silvestrovská zábava
 - = športové podujatia
 - šachové turnaje
 - futbalové zápasy (žiaci, dorast, dospelí)
 - stolnotenisové turnaje
 - požiarnické súťaže (mládež, dospelí)
 - rybárske súťaže (mládež, dospelí)
 - = iná činnosť
 - skauting
 - spevokol cirkevný
 - spevokol Csemadoku
 - Detský folklórny súbor ľudového tanca a citary

V roku 2008 bol schválený Územný plán obce Veľký Kýr, ktorý vytvoril územné predpoklady pre realizáciu strategických cieľov rozvoja obce a jej rozvojového potenciálu v oblastiach bývania, občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie a CR, verejného dopravného a technického vybavenia a využitia a ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu. Krajinnoekologický plán dokončoval územný rozvoj po stránke ochrany prírody a krajiny a tvorby životného prostredia na princípe trvalo udržateľného rozvoja.

Zámery

Fáza definovania strategických cieľov je v procese tvorby rozvojového programu veľmi dôležitá, lebo strategické ciele vytvárajú základný rámec rozvojových priorít obce a tiež rámec pre definovanie jednotlivých rozvojových zámerov.

Z toho vyplýva, že zámery spadajúce do jednotlivých strategických cieľov je možné upravovať a dopĺňať. Strategické ciele sú stabilnou zložkou rozvojového programu počas platnosti rozvojového plánu.

3. KOORDINÁCIA PRI NAPLŇOVANÍ ROZVOJOVÉHO PROGRAMU

Ekonomickí a sociálni partneri

Pri realizovaní zámerov obce sa vyžaduje, aby sa obce spájali s partnermi, ktorí majú podobné ciele a zámery. Ide o tzv. verejno-súkromné partnerstvá, ktoré spájajú ekonomických partnerov (podnikateľské subjekty) a sociálnych partnerov (občianske a neziskové organizácie) s verejnou správou (samospráva a štátna správa).

Takéto zoskupenia významnou mierou prispievajú k zvyšovaniu schopnosti obce a regiónu čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ. Partnerstvá môžu vzniknúť účelovo, pri realizácii spoločného projektu a zaniknúť keď projekt skončí, alebo majú dlhodobý charakter, keď sa spoja pri naplňovaní cieľov zameraných na rozvoj regiónu, alebo nejakého spoločného záujmu.

Partnerstvo môže fungovať ako zoskupenie fyzických a právnických osôb bez právnej subjektivity na základe zmluvy o spolupráci, alebo ako združenie s právnou subjektivitou.

Inštitúcie v regióne

Obec Veľký Kýr sa nachádza v mikroregióne tvorenom obcami Branč, Čechynce, Malý Cetín, Veľký Cetín a Veľký Kýr, ktoré sú členmi Regionálneho združenia podzoborských obcí.

Špecifickým problémom je rozvojová spolupráca so susednou obcou Komjatice, s ktorou je obec Veľký Kýr prakticky stavebne zrastená, čo dáva predpoklady na spojenie síl pri zabezpečovaní dobudovania občianskej a technickej vybavenosti.

Jedným zo strategických cieľov je vybudovanie kanalizácie s ČOV a je pripravený projekt na odkanalizovanie obcí Veľký Kýr, Komjatice, Černík, Mojzesovo a Vinodol. V tomto prípade sa predpokladá aplikácia partnerstva v regióne – mikroregióne.

Finančné nástroje a podmienky financovania projektov z fondov EÚ

Jednotlivé zámery strategických cieľov budú pripravované v rozhodujúcej miere na plánovacie obdobie 2007-2013 a teda bude príprava zameraná na základe Národného rozvojového plánu vo väzbe na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho kraja. Taktiež bude vhodné v plnom rozsahu využívať aj ďalšie podporné nástroje EÚ (napr.

program LEADER – väzba na región s min. počtom obyvateľov 10.000, alebo INTERREG – projekty cezhraničnej spolupráce).

Na čerpanie podporných nástrojov je potrebná stála príprava a to najmä:

- zahrnutím projektových zámerov do programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a kraja,
- prihlásením projektov do projektového zásobníka MVRR SR, Nitrianskeho samosprávneho kraja, prípadne ďalších inštitúcií, ktoré budú projekty monitorovať za účelom prípravy spolufinancovania zo štátneho rozpočtu,
- neustálym aktualizovaním územnoplánovacej dokumentácie na úrovni obce a zohľadňovaním výstupov programu rozvoja obce v tejto dokumentácii,
- vysporiadaním vlastníckych vzťahov, získaním listov vlastníctva alebo uzavretím zmlúv o dlhodobom prenájme,
- prípravou stavebnej projektovej dokumentácie až po získanie stavebného povolenia, prípadne hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA), ak je takéto hodnotenie požadované,
- prípravou zdrojov na povinné spolufinancovanie projektov.

Ďalšími možnosťami financovania projektov disponujú ministerstvá, samosprávne kraje a rôzne súkromné alebo vládne nadačné fondy na území SR alebo v zahraničí.

Banky poskytujú okrem komerčných úverov a pôžičiek aj podporné programy pre spolufinancovanie projektových zámerov (napr. Slovenská záručná banka poskytuje podporné programy pre začínajúcich podnikateľov a podnikateľov v cestovnom ruchu).

Pri realizácii a financovaní projektov zo štrukturálnych fondov je dôležité splňať podmienky nielen pri programovaní, ale dosiahnuť tiež efektívnosť použitia finančných zdrojov z rôznych podporných fondov tým, že sa navzájom kombinujú a dopĺňajú vlastnými zdrojmi (princíp doplnkovosti).

Verejné prostriedky sa majú použiť prednostne na prioritné ciele definované v programových dokumentoch, teda na to, čo je pre obec najdôležitejšie. Spojením síl štátu, regiónu a obce pri riešení problémov sa napĺňa princíp partnerstva.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja obce

V záujme realizácie vytýčených cieľov je potrebné vytvoriť pracovné skupiny pre prípravu a realizáciu jednotlivých projektov a vypracovať k nim akčné plány.

Monitorovanie plnenia jednotlivých programových zámerov sa navrhuje v ročných intervaloch a pre tento účel sa navrhuje vypracovávať správy o realizácii strategických cieľov a ich jednotlivých úloh, ktoré sa budú vyhodnocovať na zasadnutí obecného zastupiteľstva.